

Çevre ve Şehircilik Bakanlığında:

ATIK YAĞLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, atık yağların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden toplanması, taşınması depolanması, rejenere ve bertaraf edilmesine ilişkin teknik ve idari esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, atık yağ tanımında yer alan atıkları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 8, 11 ve 12 nci maddeleri ile 04/07/2011 tarihli ve 27984 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Atık yağ: Ek-1 kapsamındaki yağları;
  - b) Atık yağ üreticisi: Faaliyetleri esnasında Ek-1’de belirtilen atık yağların oluşmasına neden olan, kaynağın bilinmemesi durumunda ise bu atıkları mülkiyetinde bulunduran gerçek ve tüzel kişileri,
  - c) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,
  - ç) Baz Yağ: TS 13369 da tanımlanan ürünü,
  - d) Bertaraf: 5/7/2008 tarihli ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Ek-2 sinde yer alan işlemlerden herhangi birisini,
  - e) Çevre lisansı: 29/4/2009 tarihli ve 27214 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelikte düzenlenen lisansı,
  - f) Rejenerasyon: Atık yağlardan her türlü kirletici parametrenin, oksidasyon ürünlerinin, partiküllerin uygun rafinasyon işlemleriyle giderilerek TS 13369 standardına uygun baz yağ elde edilmesini,
  - g) Toplayıcı: Atık yağları toplayan lisanslı ara depolama, rejenerasyon ve bertaraf tesislerini,
  - ğ) Yağ: Orijinal kullanım amacına uygun olarak piyasaya arz edilen, mineral/sentetik esaslı ve/veya gerekli ilaveleri içeren yağlama ürünlerini,
  - h) Yağ üreticisi: Rafineri hariç olmak üzere orijinal kullanım amacına uygun olarak yağ üreten, ithal eden veya kendi markası ile piyasaya sürenler veya atık yağları işleyerek ulusal ve uluslararası standart ve şartnamelere uygun baz yağ veya petrol ürünlerine dönüştürebilen tesisleri işleten gerçek ve tüzel kişileri,
- ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 5- (1) Atık yağlar ile bu yağların işlenmesi sonucu oluşan atıkların insan ve çevreye zarar verecek şekilde depolanması, doğrudan veya dolaylı bir biçimde yüzeysel sular ile yeraltı suyuna, denizlere, sulama kanallarına, toprağa verilmesi, fuel-oil veya diğer sıvı yakıtlara karıştırılması ve mevcut düzenlemeler ile belirlenen limitleri aşarak hava kirliliğine neden olacak şekilde işlenmesi veya yakılması yasaktır.

(2) Atık yağlara su, çözücüler, toksik ve tehlikeli maddeler ile diğer maddelerin ilave edilmez.

(3) Atık yağların yarattığı çevresel kirlenme ve bozulmadan doğan zararlardan dolayı, atık yağ üreticileri, taşıyıcıları, işleme ve bertarafçıları kusur şartı aranmaksızın sorumludur. Bu

faaliyetler sonucu meydana gelen zararlardan ötürü üretici ve piyasaya sürenlerin tazminat sorumluluğu kusurları oranında saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 6- (1) Bakanlık,

- a) Atık yağların çevreyle uyumlu bir şekilde yönetimini sağlayan program ve politikaları saptamak, bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla,
- b) Atık yağ işleme ve bertaraf tesislerine lisans vermekle,
- c) Atık yağların çevreyle uyumlu yönetimine ilişkin en yeni sistem ve teknolojilerin uygulanmasında ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamakla görevli ve yetkilidir.

Çevre ve şehircilik il müdürlüklerinin görev ve yetkileri

MADDE 7- (1) Çevre ve şehircilik il müdürlüğü,

- a) Atık Yağ taşıma araçlarına lisans vermekle,
- b) Atık yağların etkin ve verimli bir şekilde toplanabilmesi için, lisanslı araçların şehir içi hareketlerini kolaylaştırıcı düzenlemeleri Belediyelerle işbirliği içinde yapmakla,
- c) Atık yağların bu Yönetmelikte belirtilen esaslar dışında kullanılmasını önlemek amacıyla denetimler yapmakla, görevli ve yetkilidir.

Belediyelerin görev ve yetkileri

MADDE 8- (1) Belediyeler,

- a) Atık yağların ısınma amacıyla kullanılmasını ve kanalizasyona boşaltılmasını önlemek için gerekli tedbirleri almakla,
- b) Atık yağları belediye evsel katı atık depolama sahasına kabul etmemekle,
- c) Lisanslı atık yağ taşıma araçlarının şehir içi hareketlerini kolaylaştırıcı düzenlemeleri çevre ve şehircilik il müdürlüğü ile işbirliği içinde yapmakla görevli ve yetkilidir.

Atık yağ üreticisinin yükümlülükleri

MADDE 9- (1) Atık yağ üreticileri, Ek-1'de belirtilen atık yağ gruplarına göre atık yağlarını ayrı toplamak ve lisanslı ara depolama, rejenerasyon veya bertaraf tesislerine gönderilmesini sağlamakla yükümlüdür.

Yağ üreticilerinin yükümlülükleri

MADDE 10- (1) Yağ üreticileri ve ithalatçıları,

- a) Her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlık veri sistemine üretim ve ithalat beyanında bulunmakla,
- b) Piyasaya sunulan motor yağlarının ambalajlarını Ek-3'e göre etiketlemekle,
- c) Atık yağların toplanmasını 13 üncü maddeye göre desteklemek ve her yıl yapılan desteklemeye ilişkin Bakanlığa rapor vermekle yükümlüdür.

Atık yağ rejenerasyon tesisi işletmecilerinin yükümlülükleri

MADDE 11- (1) Atık yağ rejenerasyon tesisi işletmecileri,

- a) Tesislerini TSE-Atık Yağ Rejenerasyon Tesisi Hizmet Standardına uygun hale getirmek veya kurmakla,
- b) TS 13369 standardına uygun baz yağ üretimi yapmakla,
- c) Elde edilen baz yağları Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans almış madeni yağ üretim tesislerine satmakla veya ihraç etmekle,
- ç) Bakanlık veri sistemine raporlama yapmakla,

d) Atık yağlar proses edilmeden önce Ek-1'e göre kategori ve destilasyon eğrisi analizlerini yaptırmakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Atık Yağların Toplanması ve Toplama Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Atık yağ toplama genel esasları

MADDE 12 – (1) Atık yağlar Bakanlıktan ara depolama, atık yağ rejenerasyon veya bertaraf lisansı almış olan tesisler tarafından toplanır.

(2) Atık yağ depolama alanları TSE'nin Atık Yağ Rejenerasyon Tesisi Hizmet Standardında belirtilen özelliklere göre kurulur.

(3) Atık yağ fiçı, varil, IBC ve tanklarına su, benzin, fuel-oil, boya, deterjan, solvent, antifiriz ve motorin gibi herhangi yabancı bir madde karıştırılmaz.

(4) Atık yağ kategori analizleri atık yağ toplayıcıları tarafından atık yağların tesise kabulünde yaptırılır.

(5) II. Kategori yağların veya atık yağa yabancı maddeler karıştırılması sonucunda geri kazanım imkanı bulunmadığı tespit edilen atık yağların bertaraf bedeli atık yağ üreticileri tarafından karşılanır.

Atık yağ toplama faaliyetlerinin desteklenmesi

MADDE 13-(1) Yağ üreticileri atık yağ toplama faaliyetlerinin desteklenmesi için Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre birlikler oluştururlar. Bu birlikler Bakanlıkça yetkilendirilir. Yetkilendirilecek kuruluşların piyasa payları toplamı %15 den az olamaz.

(2) Yetkilendirilmiş kuruluşlara üye firmaların katkı payları ICIS-LOR SN 150 baz yağ fiyatının %14'ü olarak, toplayıcılara yapılacak destekleme ICIS-LOR SN 150 baz yağ fiyatının %9'u olarak belirlenir.

(3) Atık yağlarda %10 üzerinde su veya diğer yabancı maddelerin bulunması durumunda toplayıcıya destekleme yapılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Atık yağlardan numune alınması ve analizler

MADDE 14- (1) Atık yağ numuneleri TS 900-1 EN ISO 3170 standardına uygun olarak Bakanlık tarafından yetkilendirilen kişiler tarafından alınır. Ek-2 kapsamındaki analizler Bakanlıkça yetkilendirilen laboratuvarlara yaptırılır. Sonuçlar Bakanlık veri sistemine yetkili laboratuvarlarca girilir.

Atık yağların rejenerasyonu ve bertarafı

MADDE 15- (1) I. Kategori yağlar, TS 13369 standardına uygun olarak baz yağ üreten tesisler tarafından rejenere edilir. Belirtilen standarda uygun üretim kapasitesinin bulunmamasından dolayı rejenerasyon imkanı bulunmayan I. kategori yağların enerji geri kazanımı 06.10.2010 tarihli ve 27721 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılabilir veya yurtdışına ihraç edilebilir.

(2) Rejenerasyon tesisi hammadde ve ürün tanklarına benzin, fuel-oil, solvent, ve motorin gibi herhangi yabancı bir madde karıştırılmaz.

(3) Rejenerasyona uygun olmayan ve tehlikeli atık yakma tesislerinde bertaraf edilmesi gereken II. Kategori atık yağlar ile rejenerasyon işlemlerinde ortaya çıkan tehlikeli nitelikli atıklar ve bunlarla kirlenmiş malzemeler ve atık yağ depolama tanklarının dip çamurları Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre Bakanlıktan lisans almış tesislerde bertaraf ettirilir.

Atık yağların taşınması

MADDE 16- (1) Atık yağ taşıma araçları Ek-4’de belirtilen teknik özellikleri taşıması gerekmektedir. Atık yağ taşıyacak araçlar için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinden lisans alınması zorunludur.

(2) Atık yağların toplanması ve taşınması ulusal atık taşıma formları ile yapılır. Taşıma esnasında araçlarda ulusal atık taşıma formu bulundurulur.

(3) Ulusal atık taşıma formu bulunmayan atık yağlar ara depolama, rejenerasyon ve bertaraf tesislerine kabul edilmez. Taşıma formu bulunmayan araçlar çevre ve şehircilik il müdürlüklerine bildirilir.

Atık yağ rejenerasyon tesislerine çevre lisansı verilmesi

MADDE 17- (1) Atık yağ rejenerasyon tesisi kurmak ve/veya işletmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler Bakanlıktan çevre lisansı almak zorundadırlar. Çevre lisansı alınması işlemlerinde Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır. Söz konusu Yönetmeliğin Ek-3 C sinde yer alan Teknik Uygunluk Raporunun içeriği, bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça yapılacak çalışmalarla belirlenir.

Yan Ürünler

MADDE 18- Rejenerasyon sürecinde ortaya çıkan benzin, gaz yağı ve ağır yağlar lisanslı beraber yakma tesislerinde kullanılır. Asfalt ise ihtiyaç duyulan alanlarda hammadde olarak kullanılabilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 19- (1) 30.07.2008 tarihli ve 26952 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 20- (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 10 (c), 12 (1), 12 (2), 12 (4), 13, 14,15 inci maddeleri yönetmelik yayım tarihinden 12 ay sonra,

b) 11 (1) (b), 12 (3) inci hükümleri 24 ay sonra,

c) Diğer hükümler yönetmeliğin yayımını takiben yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür

EK-1**ATIK YAĞ KODLARI İLE
BİRLİKTE TOPLANABİLECEK ATIK YAĞ GRUPLARI**

Atık Kodları	Atık Yağlar	Birlikte Toplanabilecek Atık Yağ Grupları
12 01	Metallerin ve Plastiklerin Fiziki ve Mekanik Yüzey İşlemlerinden ve Biçimlendirilmesinden Kaynaklanan Atıklar	
12 01 06*	Halojen içeren madeni bazlı işleme yağları (emülsiyon ve solüsyonlar hariç)	3
12 01 07*	Halojen içermeyen madeni bazlı işleme yağları (emülsiyon ve solüsyonlar hariç)	2
12 01 10*	Sentetik işleme yağları	2
13 01	Atık Hidrolik Yağlar	
13 01 01*	PCB içeren hidrolik yağlar	3
13 01 09*	Mineral esaslı klor içeren hidrolik yağlar	3
13 01 10*	Mineral esaslı klor içermeyen hidrolik yağlar	1
13 01 11*	Sentetik hidrolik yağlar	2
13 01 12*	Kolayca biyolojik olarak bozunabilir hidrolik yağlar	4
13 01 13*	Diğer hidrolik yağlar	2
13 02	Atık Motor, Şanzıman ve Yağlama Yağları	
13 02 04*	Mineral esaslı klor içeren motor, şanzıman ve yağlama yağları	3
13 02 05*	Mineral esaslı klor içermeyen motor, şanzıman ve yağlama yağları	1
13 02 06*	Sentetik motor, şanzıman ve yağlama yağları	1
13 02 07*	Kolayca biyolojik olarak bozunabilir motor, şanzıman ve yağlama yağları	4
13 02 08*	Diğer motor, şanzıman ve yağlama yağları	1
13 03	Atık Yalıtım ve Isı İletim Yağları	
13 03 01*	PCB'ler içeren yalıtım ya da ısı iletim yağları	3
13 03 06*	13 03 01 dışındaki mineral esaslı klor içeren yalıtım ve ısı iletim yağları	3
13 03 07*	Mineral esaslı klor içermeyen yalıtım ve ısı iletim yağları	1
13 03 08*	Sentetik yalıtım ve ısı iletim yağları	4
13 03 09*	Kolayca biyolojik olarak bozunabilir yalıtım ve ısı iletim yağları	4
13 03 10*	Diğer yalıtım ve ısı iletim yağları	4
13 05	Yağ/Su Ayırıcısı İçerikleri	
13 05 06*	Yağ/su ayırıcılarından çıkan yağ	4

Not: Aynı grup numarasına sahip olan yağlar birbirleriyle karıştırılarak depolanabilir. Farklı grup numaralı atık yağlar birbirleriyle karıştırılamaz.

EK-2**ATIK YAĞ KATEGORİ VE DESTİLASYON EĞRİSİ ANALİZLERİ****A- Atık Yağ Kategorileri Analizleri**

Parametre	I. Kategori	II. Kategori	Standart Metot
Kadmiyum	Max 2 ppm	> 2 ppm	EPA 6010, 7130, or 7131A, ASTM D 6595, ASTM D-5185
Krom	Max 10 ppm	> 10 ppm	EPA 6010, 7190, or 7191, ASTM D 6595, ASTM D-5185
Kurşun	Max 100 ppm	> 100 ppm	EPA 6010 or 7421, ASTM D 6595, ASTM D-5185
Toplam Halojenler	Max. 2000 ppm	> 2000 ppm	SM 20th ed. 4110 B
Poliklorlubifeniller (PCB)	Max. 50 ppm	> 50 ppm	TS EN 12766-1, TS EN 12766-2, TS EN 12766-3, izolasyon sıvılarında TS EN 61619
Parlama Noktası	Min. 55 C	Min. 55 C	ASTM D93

B- Destilasyon Eğrisi Analizleri

Parametre	Sıcaklık Aralıkları (C Derece)		Standart Metot
Destilasyon Eğrisi Analizi	20	120	ASTM D5236-03
	120	150	
	150	180	
	180	210	
	210	240	
	240	270	
	270	300	
	300	320	
	320	340	
	340	360	
	360	380	
		>380	

Ek-3

ETİKET ÖRNEKLERİ

- Atık yağı toprağa, suya, kanalizasyona ve çöpe dökmeyiniz.
- Herhangi bir petrol ürünü veya kimyasal ile karıştırmayınız.
- Soba ve kazanlarda yakmayınız.
- Temiz, sağlam ve ağzı sıkı şekilde kapatılmış bir kap içinde en yakın atık yağ toplama noktasına teslim ediniz.
- Çocuklardan uzak tutunuz.

Geri Kazanılabılır Yağ

Bu sembol, sarı renk ile karakterize edilen bir yağ damlası ile bu damla içinde yer alan yeşil renkli birbirini takip eden üç adet dairesel ok işaretinden oluşur. Sembol; ürün etiketinin açıklayıcı ibareler yazan yüzünde, kullanılan şirket logosunun en az % 20 alanı kadar büyüklükte veya 0.5 cm²'den küçük olmayacak şekilde yerleştirilir

Ek-4

ATIK YAĞ TAŞIMA ARAÇLARININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ VE TAŞIMA ESASLARI

a) Atık yağların taşınması ilgili Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünden taşıma lisansı almış araçlarla yapılır.

b) Atık yağ taşıyacak araçlar on yaş sınırını aşamaz. Atık yağ taşıyacak araçlarda; basınca dayanıklı emme hortumu, santrifüj pompa, pompa girişinde kaba partikülleri süzecek bir filtre, emiş yapılan atık motor yağı miktarını tespit edecek sayaç, muhtelif boru bağlantı aparatları ve fiçli taşıma aparatının bulunması zorunludur. Atık yağ sayaçlarının kalibrasyonları aracın bağlı olduğu lisanslı firma tarafından düzenli olarak yaptırılır.

c) Taşımanın variller içinde yapılması durumunda “Atık Yağ” ibaresinin variller üzerinde bulunması zorunludur. Bu variller atık yağ taşıma dışında başka amaçlarla kullanılamaz. Variller palet üzerinde sabitlendikten sonra araçlara yüklenir.

ç) Araçlarda gerekli koruyucu malzeme olarak eldiven, önlük, emniyet gözlüğü, emniyet ayakkabısı, kuru kimyevi tozlu yangın söndürme cihazı, saçılma ve dökülmelere karşı atık yağ temizleme kiti bulundurulur. Bu kitler dökülen atık yağın yayılmasını engelleyici ve atık yağı emen aparatlar içerir.

d) Araçlarda acil durum talimatının bulundurulması zorunludur. Bu talimat sürücülerin kolaylıkla görebileceği bir yere asılır.